

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report)

ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2565

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก

1. ปริมาณและมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญระหว่างไทยและสหพันธรัฐรัสเซีย

ปริมาณ: ตัน มูลค่า: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการสินค้า	พิกัด	2563		2564		% การเปลี่ยนแปลง	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1 ยางธรรมชาติ	4001	22,056.36	33.85	18,295.67	36.33	-17.05	7.33
2 ข้าว	1006	23,678.23	12.7	5,623.67	3.69	-76.25	-70.94
3 ผัก ผลไม้ สด/อบแห้ง							
- มะม่วง/ฝรั่ง/มังคุด	080450	590.64	3.67	359.86	3.16	-39.07	-13.89
- ทูเรียนสด	08106000	8.05	0.02	12.39	0.1	53.91	400
แปรรูป/กระป๋อง							
- ข้าวโพดหวาน	20058000	4,975.53	3.95	4,001.85	3.52	-19.57	-10.89
- หน่อไม้	20059100	41.46	0.04	64.45	0.1	55.45	150
4 สินค้าประมง สด/อบแห้ง							
- ปลามีชีวิต	0301	1.66	0.19	1.76	0.18	15.79	5.88
- ปลาสดแช่แข็ง	0304	3,537.84	8.64	3,348.92	10.5	-5.34	21.52
- ปลาแห้ง	0305	412.67	2.84	381.39	2.64	-7.58	-7.04
- กุ้งแช่แข็ง	030617	110.29	1.07	130.8	1.31	128.39	125.86
แปรรูป/กระป๋อง							
- ปลาแปรรูป	1604	4,678.82	14.15	5,252.65	17.28	27.23	138.10
- กุ้ง/หมีกแปรรูป	1605	144.37	0.77	118.79	0.73	-12.86	2.82
5 สินค้าสัตว์							
- อาหารสัตว์เลี้ยง	2309	2,851.86	12.97	2,204.7	11.37	-14.56	-1.81

ที่มาข้อมูล: Federal Customs Service of Russia ณ วันที่ 9 มีนาคม 2565 ทั้งนี้ Federal Customs Service of Russia ยังไม่มีการรายงานข้อมูลสถิติที่เป็นปัจจุบันสำหรับเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2565

2. สถานการณ์การค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- **สินค้ากลุ่มยางพารา (พิกัด 4001)** ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าสินค้ายางธรรมชาติจากทั่วโลกปริมาณ 134,290 ตัน มูลค่า 269.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.42 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นยางพาราธรรมชาติจากประเทศไทยปริมาณ 18,295.67 ตัน ลดลงร้อยละ 17.05 อย่างไรก็ตามมูลค่าการนำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.33
- **สินค้าข้าว (พิกัด 1006)** ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าสินค้าข้าวจากทั่วโลกปริมาณ 190,837.11 ตัน มูลค่า 98.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณลดลง 15.03 และมูลค่าลดลงร้อยละ 3.92 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยนำเข้าข้าวจากประเทศไทยปริมาณ 5,623.67 ตัน มูลค่า 3.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีปริมาณลดลงร้อยละ 76.25 และมูลค่าลดลงร้อยละ 70.94

- **สินค้าผัก ผลไม้**

(1) มะม่วง/ฝรั่ง/มังคุด (สด/อบแห้ง) (พิกัด 080450) รัสเซียนำเข้าสินค้ามะม่วง/ฝรั่ง/มังคุดในปี 2564 คิดเป็นปริมาณ 46,482.7 ตัน มูลค่า 101.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.12 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.42 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย ปริมาณ 359.86 ตัน และมูลค่า 3.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณนำเข้าจากประเทศไทยลดลงร้อยละ 39.07 และมูลค่าลดลงร้อยละ 13.89 เมื่อเทียบกับปี 2563

(2) ทูเรียนสด (พิกัด 08106000) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าทูเรียนสด 30.66 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้น 2 เท่า และมูลค่าเพิ่มขึ้น 3.6 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยนำเข้าจากประเทศไทยเป็นปริมาณ 12.39 ตัน มูลค่า 0.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

(3) ข้าวโพดหวานแปรรูป/กระป๋อง (พิกัด 20058000) รัสเซียนำเข้าสินค้าข้าวโพดหวานในปี 2564 ปริมาณ 18,370 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 19.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณนำเข้าลดลงร้อยละ 40.84 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย ปริมาณ 4,001.85 ตัน มูลค่า 3.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีปริมาณนำเข้าจากประเทศไทยลดลงร้อยละ 19.57

(4) หน่อไม้แปรรูป/กระป๋อง (พิกัด 20059100) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าสินค้าหน่อไม้แปรรูป 242.71 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 0.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณนำเข้าลดลงร้อยละ 4.38 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยนำเข้าจากประเทศไทยเป็นปริมาณ 64.45 ตัน มูลค่า 0.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปริมาณนำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 55.45

- **สินค้าประมง**

(1) ปลามีชีวิต (พิกัด 0301) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าปลามีชีวิตจากประเทศไทยปริมาณ 1.76 ตัน มูลค่า 0.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีปริมาณนำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.79 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.88

(2) ปลาแช่แข็ง (พิกัด 0304) รัสเซียนำเข้าสินค้าเนื้อปลาแช่แข็งในปี 2564 เป็นปริมาณ 78,611.87 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 262.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.64 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยเป็นการนำเข้าจากประเทศไทย 3,348.92 ตัน มูลค่า 10.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่านำเข้าจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.52

(3) ปลาแห้ง (พิกัด 0305) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าสินค้าปลาแห้งจากประเทศไทยปริมาณ 381.39 ตัน มูลค่า 2.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่านำเข้าจากประเทศไทยลดลงร้อยละ -7.04

(4) กุ้งแช่แข็ง (พิกัด 030617) รัสเซียนำเข้าสินค้ากุ้งแช่แข็งในปี 2564 เป็นปริมาณ 60,478.05 ตัน คิดเป็นมูลค่า 408.64 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 47.35 เมื่อเทียบกับปี 2563

โดยเป็นการนำเข้าจากประเทศไทยเป็นปริมาณ 130.8 ตัน มูลค่า 1.31 ล้านดอลลาร์ มีมูลค่านำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 125.86

(5) ปลาแปรรูป (พิกัด 1604) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าสินค้าปลาแปรรูปจากประเทศไทยเป็นปริมาณ 5,252.65 ตัน มูลค่า 17.28 ล้านดอลลาร์ มีมูลค่านำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.23

(6) กุ้ง/หมีกแปรรูป (พิกัด 1605) ในปี 2564 จากประเทศไทย ปริมาณ 118.79 ตัน มูลค่า 0.73 ล้านดอลลาร์ มีมูลค่านำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.82

- **สินค้าปศุสัตว์**

(1) อาหารสัตว์เลี้ยง (พิกัด 2309) ในปี 2564 รัสเซียนำเข้าอาหารสัตว์เลี้ยงจากประเทศไทย ปริมาณ 2,204.7 ตัน มูลค่า 11.37 ล้านดอลลาร์ มีปริมาณนำเข้าจากไทยลดลงร้อยละ 14.56 มูลค่าลดลงร้อยละ 1.81

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทยและแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย

สถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565 ส่งผลให้นานาประเทศดำเนินนโยบายคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซีย เช่น แข่งขันทรัพยากรสินของธนาคารกลางรัสเซีย ในต่างประเทศ ตัดธนาคารบางแห่งของรัสเซียออกจากระบบการโอนเงินระหว่างประเทศ (SWIFT) รวมทั้งการปิดน่านฟ้า หยุดการเดินเรือขนส่งตู้สินค้าและงดให้บริการกับสินค้าเข้า-ออก และการถ่ายลำที่เกี่ยวข้องกับรัสเซีย โดยพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าเกษตรของไทย ดังนี้

- (1) ผู้นำเข้าส่วนใหญ่ระงับการสั่งซื้อผัก/ผลไม้/ดอกไม้สด จากไทยไว้ชั่วคราวเพื่อรอดูสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทุกวัน และกังวลเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่ค่าเงินรูเบิลอ่อนตัวลงเกือบร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ
- (2) ในส่วนของการปิดน่านฟ้า หยุดการเดินเรือขนส่งตู้สินค้า ผู้นำเข้ายังไม่คุ้นเคยกับการขนส่งสินค้าเน่าเสียง่ายที่ต้องแวะต่อเครื่องระหว่างทาง การพิจารณาใช้สายการบินของตะวันออกกลางโดยต้องมีการต่อเครื่องจะมีความเสี่ยงจากระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งความร้อนของประเทศในตะวันออกกลาง และอัตราค่าขนส่งที่มีราคาแพงขึ้นจากเดิมมากเพราะต้องแย่งชิงพื้นที่ระวางสินค้าที่มีจำกัดกับสินค้าอื่น ๆ ทำให้ไม่คุ้มค่าทางธุรกิจ จึงขอรอดูสถานการณ์ไปจนกว่าจะมีสายการบินกลับมาให้บริการแบบบินตรงโดยไม่แวะต่อเครื่องระหว่างทาง
- (3) เมื่อวันศุกร์ที่ 4 มีนาคม 2565 กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของรัสเซียได้จัดการประชุมสถานการณ์ตลาดปุ๋ยแร่ธาตุ (mineral fertilizer) โดยมีผู้แทนจากภาคอุตสาหกรรมและผู้ผลิตปุ๋ยเข้าร่วมด้วย ที่ประชุมได้พิจารณาผลกระทบจากสถานการณ์ที่บริษัทขนส่งและโลจิสติกส์ต่างประเทศ

จำนวนมากที่งดให้บริการขนส่งกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของรัสเซีย จึงขอความร่วมมือผู้ประกอบการส่งออกปุ๋ยระงับการส่งออกชั่วคราวจนกว่าที่ระบบขนส่งเข้า-ออกรัสเซียจะดำเนินการได้ตามปกติ ทั้งนี้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของรัสเซียยังไม่ได้แถลงข้อมูลเพิ่มเติมหลังการประชุม

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

ราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญของรัสเซีย

สินค้า	30 ม.ค.-4 ก.พ. 65	7-11 ก.พ. 65	14-18 ก.พ. 65	21-25 ก.พ. 65
น้ำตาลหัวบีทขาว	46.76 รูเบิล/กก	47.41 รูเบิล/กก	47.45 รูเบิล/กก	47.2 รูเบิล/กก
โคมีชีวิต	131,620 รูเบิล/ตัน	131,600 รูเบิล/ตัน	131,930 รูเบิล/ตัน	131,550 รูเบิล/ตัน
โคผ่าซีก	272,710 รูเบิล/ตัน	272,510 รูเบิล/ตัน	273,190 รูเบิล/ตัน	273,540 รูเบิล/ตัน
สุกรมชีวิต	108,130 รูเบิล/ตัน	107,520 รูเบิล/ตัน	106,370 รูเบิล/ตัน	104,520 รูเบิล/ตัน
สุกรมผ่าซีก	164,710 รูเบิล/ตัน	163,470 รูเบิล/ตัน	161,540 รูเบิล/ตัน	159,170 รูเบิล/ตัน
สัตว์ปีกมีชีวิต	100,480 รูเบิล/ตัน	99,910 รูเบิล/ตัน	99,200 รูเบิล/ตัน	99,470 รูเบิล/ตัน
เนื้อสัตว์ปีก (ซาก)	131,610 รูเบิล/ตัน	131,590 รูเบิล/ตัน	131,180 รูเบิล/ตัน	131,000 รูเบิล/ตัน
น้ำมันดิบ	29.92 รูเบิล/กก	29.92 รูเบิล/กก	30.27 รูเบิล/กก	30.37 รูเบิล/กก
นมพาสเจอร์ไรส์	51.72 รูเบิล/กก	52.02 รูเบิล/กก	52.22 รูเบิล/กก	52.12 รูเบิล/กก
เนย	559.83 รูเบิล/กก	564.00 รูเบิล/กก	566.58 รูเบิล/กก	570.12 รูเบิล/กก
ชีส	413.71 รูเบิล/กก	416.68 รูเบิล/กก	417.77 รูเบิล/กก	421.26 รูเบิล/กก
ข้าวสาลีเกรด 3	15,247 รูเบิล/ตัน	15,171 รูเบิล/ตัน	15,172 รูเบิล/ตัน	15,153 รูเบิล/ตัน
ข้าวสาลีเกรด 4	14,470 รูเบิล/ตัน	14,513 รูเบิล/ตัน	14,499 รูเบิล/ตัน	14,543 รูเบิล/ตัน
ข้าวสาลีเกรด 5	14,137 รูเบิล/ตัน	13,996 รูเบิล/ตัน	13,941 รูเบิล/ตัน	13,934 รูเบิล/ตัน
ข้าวบาร์เลย์	13,727 รูเบิล/ตัน	13,717 รูเบิล/ตัน	13,759 รูเบิล/ตัน	13,719 รูเบิล/ตัน
ข้าวไรย์	12,167 รูเบิล/ตัน	12,269 รูเบิล/ตัน	12,108 รูเบิล/ตัน	11,991 รูเบิล/ตัน
ข้าวโพด	13,567 รูเบิล/ตัน	13,679 รูเบิล/ตัน	13,635 รูเบิล/ตัน	13,600 รูเบิล/ตัน

ที่มาข้อมูล: Department of Agricultural Market Regulation, Minister of Agriculture of the Russian Federation

ฝ่ายเกษตร ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก
มีนาคม 2565